

Specialyrkesexamen för massör

Specialyrkesexamen för massör

De som har avlagt specialyrkesexamen för massör kan leda och övervaka arbetsgemenskapen, fungera som arbetsplatshandledare och utvärdera arbetstagarnas yrkeskompetens. De kan utveckla sitt arbete och sitt yrke samt planera arbetsuppgifter som andra utför och fungera som handledare och ledare. De som har avlagt denna examen kan fungera som sakkunniga i olika nätverk inom social-, hälso- och rehabiliteringsbranschen och inom kundbetjäning. De examen kan utarbeta en vårdplan för olika kunder och massera olika kunder med användning av den specialkompetens som den valfria examensdelen ger. De kan vägleda en kund i en helhetsbetonad egenvård och rehabilitering.

De som har avlagt denna examen kan som självständiga företagare eller anställda utföra krävande arbetsuppgifter inom social-, hälsovårds-, idrotts- och friskvårdsbranschen. De arbetar bland annat i enheter som tillhandahåller vård-, rehabiliterings- och boendetjänster samt i badinrättningar, motions- och idrottsanläggningar, på klienternas arbetsplatser och i deras hem.

Namn på grunderna	Specialyrkesexamen för massör
Föreskriftens diarienummer	47/011/2012
Koulutuskoodit	Specialyrkesexamen för massör (377101)
Träder i kraft	01.01.2013

Innehållsförteckning

1. Uppbyggnaden av examen.	1
2. Examensdelar.	2
2.1. Arbete som specialist i massage (104135).	2
2.2. Massören som främjare av välbefinnande och hälsa (104136).	5
2.3. Muskelvård för idrottare (104137).	11
2.4. Smärtbehandling (104138).	16
2.5. Främjande av rörligheten i leder (104139).	20
2.6. Behandling som främjar lymflödet (104140).	24
3. Fristående examina.	29
3.1. Anordnande av fristående examina.	29
3.2. Avläggande av fristående examen.	29
3.3. Grunderna för fristående examen.	29
3.4. Personlig tillämpning i fristående examen.	29
3.5. Bedömning av yrkesskickligheten i fristående examen.	30
3.6. Betyg.	30
3.7. Utbildning som förbereder för fristående examen.	31
3.7.1. Examensspecifika krav på hälsotillståndet i yrkes- och specialyrkesexamina.	31
4. Kunnande som ska visas, examensdelar och uppbyggnaden av specialyrkesexamen för massör.	33
4.1. Kunnande som ska visas i specialyrkesexamen för massör.	33
5. Yrkesskicklighet som krävs i specialyrkesexamen för massör och grunder för bedömningen.	34
6. Bilaga Beskrivning av det arbete som utförs av personer som avlagt specialyrkesexamen för massör.	35
6.1. Beskrivning av yrkesområdet.	35
6.2. Beskrivning av verksamhetsfältet.	35
6.3. Beskrivning av yrkesskickligheten.	35

1. Uppbyggnaden av examen

För att avlägga specialyrkesexamen för massör förutsätts att examinanden avlägger den obligatoriska examensdelen och tre valfria examensdelar. Minst två av de valfria examensdelarna ska vara någon av delarna massören som främjare av välbefinnande och hälsa, muskelvård för idrottare, smärtbehandling, främjande av rörligheten i leder och behandling som främjar lymfflödet.

OBLIGATORISK EXAMENSDEL 1 ST
Arbete som specialist i massage, O
VALFRIA EXAMENSDELAR 2-3 ST
Massören som främjare av välbefinnande och hälsa
Muskelvård för idrottare
Smärtbehandling
Främjande av rörligheten i leder
Behandling som främjar lymfflödet
VALFRIA EXAMENSDELAR 0-1 ST
En examensdel från specialyrkesexamen i företagsledning <i>I specialyrkesexamen för massör kan en examensdel från specialyrkesexamen i företagsledning inkluderas som valfri examensdel. Intyg över att denna examensdel har avlagts ges av examenskommissionen inom företagarsektorn. Examenskommissionen för massör erkänner på grundval av intyget denna examensdel som en del av specialyrkesexamen för massör.</i>
En examensdel från grundexamen inom social- och hälsovårds- branschen: Utbildningsprogrammet eller kompetensområdet för rehabilitering <i>I specialyrkesexamen för massör kan en examensdel från grundexamen inom social- och hälsovårdsbranschen inkluderas som valfri examensdel: utbildningsprogrammet eller kompetensområdet för rehabilitering. Detta är möjligt om examinanden redan har slutfört de för alla obligatoriska examensdelarna i grundexamen inom social- och hälsovårdsbranschen (Stöd för utveckling och handledning, Vård och omsorg, Stöd för rehabilitering). Examenskommissionen för massör erkänner på grundval av intyget denna examensdel som en del av specialyrkesexamen för massör.</i>
En examensdel från grundexamen i idrott <i>I specialyrkesexamen för massör kan en examensdel från grundexamen i idrott inkluderas som valfri examensdel. Intyg över att denna examensdel har avlagts ges av examenskommissionen inom idrott. Examenskommissionen för massör erkänner på grundval av intyget denna examensdel som en del av specialyrkesexamen för massör.</i>
En examensdel från yrkesexamen i idrott <i>I specialyrkesexamen för massör kan en examensdel från yrkesexamen i idrott inkluderas som valfri examensdel. Intyg över att denna examensdel har avlagts ges av examenskommissionen inom idrott. Examenskommissionen för massör erkänner på grundval av intyget denna examensdel som en del av specialyrkesexamen för massör.</i>
En examensdel från yrkesexamen för tränare <i>I specialyrkesexamen för massör kan en examensdel från yrkesexamen för tränare inkluderas som valfri examensdel. Intyg över att denna examensdel har avlagts ges av examenskommissionen inom träning. Examenskommissionen för massör erkänner på grundval av intyget denna examensdel som en del av specialyrkesexamen för massör.</i>

2. Examensdelar

2.1. Arbete som specialist i massage (104135)

Krav på yrkesskicklighet

Examinanden kan

- leda ett arbetsteam och andras arbete
- fungera som arbetsplatshandledare
- fungera som bedömare av yrkesskicklighet
- utvärdera och utveckla sitt arbete och sitt yrke.

Bedömning

EXAMINANDEN KAN LEDA ETT ARBETSTEAM OCH ANDRAS ARBETE.

Arbete på en arbetsplats	
[Hyväksytyn suorituksen kriteerit]	• använder i sitt arbete kunskap om faktorer som inverkar på hur en grupp uppstår och fungerar • använder i sitt arbete principerna för hur en arbetsplats och en lärande organisation fungerar • tillämpar i sitt arbete kunskap om principerna för handledning av arbetsteam • använder i sitt arbete olika handlingsmodeller för grupphandledning • sporrar arbetsteamet till samarbete • informerar om och marknadsför massörens specialkunskaper i samarbetsnätverk och för olika klientgrupper • är en aktiv medlem i arbetsteamet • utvärderar samarbetet på arbetsplatsen.

Ledning av andras arbete	
[Hyväksytyn suorituksen kriteerit]	• motiverar sitt arbete mångsidigt med utgångspunkt i den närmaste chefens verksamhetsfält och uppgifter • leder självständigt verksamheten inom sitt ansvarsområde så att verksamheten är lönsam och framgångsrik • beaktar behoven och kraven bland medlemmarna i det egna arbetsteamet • identifierar utmaningarna och fördelarna med att jobba i team • planerar och genomför processerna inom sitt ansvarsområde på kort sikt • beaktar heltäckande hållbar utveckling i sitt arbete • sköter inom sitt ansvarsområde arbetet som chef för de anställda • utvecklar sina färdigheter i att fungera som förman • söker och använder aktuella forskningsresultat från många områden vid utveckling av sitt arbete och sin arbetsplats.

Främjande av välbefinnande i arbetet	
[Hyväksytn suorituksen kriteerit]	• dimensionerar sitt arbete så att det råder balans mellan arbete, fritid och socialt liv • söker vid behov för sig själv och för medarbetarna stödtjänster för förebyggande av stress, såsom nätverk och arbetshandledning • tar ansvar för den egna förmågan att orka med arbetet • söker sätt att främja välbefinnandet på arbetsplatsen • främjar de anställdas hälsa och välbefinnande samt ett gott arbetsklimat • beaktar i sitt arbete de viktigaste skyldigheterna i arbetarskyddslagen • ger första hjälpen på en nivå som motsvarar kursen Fhj2 • ser till att antalet personer på arbetsplatsen som kan ge första hjälpen är tillräckligt med tanke på förhållandena och att det finns utrustning för första hjälpen samt en brand- och räddningsplan • ser till att det på arbetsplatsen finns en uppdaterad instruktion om hur man ska agera vid olyckor och våldssituationer.

Utveckling av kvaliteten	
[Hyväksytn suorituksen kriteerit]	• tillämpar kvalitetstänkande och använder i sitt eget arbete de vanligaste metoderna för kvalitetsutveckling • använder kunskap om betydelsen av kvalitetsarbete i massörens arbete • beaktar i sitt arbete social- och hälsovårdsministeriets förordning om uppgörande av en plan för kvalitetsledningen och för hur patientsäkerheten tillgodoses, när hon/han arbetar i en enhet som tillhandahåller hälso- och sjukvårdstjänster • använder vid utveckling av kvaliteten mångsidigt olika feedbacksystem, t.ex. kundrespons, kollegiala bedömningar, självutvärdering • utarbetar för sitt eget arbete eller för arbetet på sin arbetsplats en konkret kvalitetsutvecklingsplan som utgår från arbetslivet.

EXAMINANDEN KAN FUNGERA SOM ARBETSPLATSHANDLEDARE.

Planering av inläring i arbetet	
[Hyväksytn suorituksen kriteerit]	• använder i sitt arbete kunskap om handledning av inläring i arbetet • deltar i planering av innehållet i en period med inläring i arbetet tillsammans med anordnaren av förberedande utbildning • deltar i uppgörandet av avtal om inläring i arbetet tillsammans med anordnaren av förberedande utbildning och med representanter för arbetslivet.

Handledning av inlärn timer i arbetet	
[Hyväksytyn suorituksen kriteerit]	• säkerställer målen för den som ska utföra inlärn timer i arbetet tillsammans med läraren inom den förberedande utbildningen • introducerar den studerande i det arbete som en utbildad massör utför • lär målinriktat ut massage enligt grunderna för yrkesexamen för massör • ger den studerande handledning i hur man skaffar sig den yrkesskicklighet som massören ska ha, och gör detta enligt grunderna för yrkesexamen för massör.

Bedömning av inlärn timer i arbetet	
[Hyväksytyn suorituksen kriteerit]	• deltar i bedömning av den studerandes yrkesskicklighet, och gör det på ett uppmuntrande sätt • ger konstruktiv feedback om den studerandes yrkesskicklighet • motiverar sin bedömning mångsidigt enligt kraven på yrkesskicklighet i yrkesexamen för massör.

EXAMINANDEN KAN FUNGERA SOM BEDÖMARE AV YRKESSKICKLIGHET.

Planering av examenstillfällen	
[Hyväksytyn suorituksen kriteerit]	• informerar examinanden om systemet med fristående examina och möjligheterna att avlägga yrkesexamen för massör • informerar examinanden om grunderna för yrkesexamen för massör: kraven på yrkesskicklighet, föremålen för bedömning och bedömningskriterierna • handleder examinanden vid uppgörande av den personliga planen för avläggandet av examen • deltar i planeringen av examenstillfället tillsammans med den examensansvariga och bedömare • deltar i den introduktion eller bedömarutbildning som ordnas för trepartsrepresentanterna.

Agerande som bedömare	
[Hyväksytyn suorituksen kriteerit]	• deltar i bedömningen på ett ansvarsfullt och rättvist sätt tillsammans med trepartsrepresentanterna i enlighet med planen för anordnande av examen • ger mångsidig feedback till examinanden tillsammans med trepartsrepresentanterna • deltar i utarbetandet av förslaget till bedömning tillsammans med trepartsrepresentanterna.

Utveckling av bedömningen av massörernas yrkesskicklighet	
[Hyväksytyn suorituksen kriteerit]	• bedömer mångsidigt och kritiskt sin egen yrkesskicklighet som arbetslivsbedömare • ber om feedback på sitt bedömningssätt av examinanderna och bedömare • ger feedback och utvecklar bedömningen av massörernas yrkesskicklighet tillsammans med den examensansvariga och bedömare.

EXAMINANDEN KAN UTVÄRDERA OCH UTVECKLA SITT ARBETE OCH SITT YRKE.

Utveckling av det egna arbetet	
[Hyväksytn suorituksen kriteerit]	• bedömer realistiskt sina styrkor och utmaningar i fråga om den yrkesmässiga utvecklingen • bedömer kvaliteten på sitt arbete • utför aktivt lägesbedömningar och handlar flexibelt i varierande arbetssituationer • tar emot feedback på ett professionellt sätt och använder den vid utveckling av sin yrkesskicklighet • utvecklar sitt arbete och sin yrkesskicklighet • utför en konkret arbetslivsrelaterad utvecklingsuppgift som gäller det egna arbetet eller den egna arbetsplatsen.

Utveckling av yrket	
[Hyväksytn suorituksen kriteerit]	• använder i sitt arbete de senaste forskningsrönen inom branschen • kommer med konstruktiva förslag i multiprofessionella nätverk för utveckling av massörens yrke • främjar värderingen av massörens yrke • tar ansvar för framtagning av ny kunskap för massörens arbete • är intresserad av den internationella verksamheten för utveckling av massörens yrke och arbete • deltar i internationell kommunikation och interaktion inom den egna branschen på det andra inhemska språket och minst ett främmande språk.

Sätt att påvisa yrkesskickligheten

I examensdelen Arbete som specialist i massage visar examinanderna i enlighet med den personliga planen för avläggande av examen att de har den yrkeskunnighet som krävs i examensdelen. De arbetar som specialist i massörens arbete i autentiska arbetsmiljöer på en massörsmottagning, på en rehabiliterings- och vårdinrättning eller i kundservice i en läroanstalt som ordnar yrkesexamen för massör.

Examinanderna använder de senaste forskningsrönen och nätverk samt utvecklar arbetet. På arbetsplatsen leder de personalen och arbetet inom sitt ansvarsområde, utvecklar massagearbetets kvalitet och främjar välbefinnandet och säkerheten i arbetet. De planerar, leder och deltar i bedömningen av inläring i arbetet när de fungerar som arbetsplatshandledare. Som arbetslivsbedömare deltar examinanderna i planeringen av examenstillfället, deltar i bedömningen av massörens yrkesskicklighet tillsammans med trepartsrepresentanterna och utvecklar bedömningen av massörens yrkesskicklighet. De tillämpar i all sin yrkesverksamhet allmänt godkända, empiriska och välgrundade metoder. De utvecklar massörens arbete och yrke utifrån behoven på arbetsplatsen.

Bedömare observerar och bedömer examinandernas arbete och ger en skriftlig bedömning av arbetet. Examinanderna kan komplettera sina examensprestationer även muntligt och med dokument som utarbetades under processen och som i bedömd form utgör en del av bedömningsmaterialet.

2.2. Massören som främjare av välbefinnande och hälsa (104136)

Krav på yrkesskicklighet

Examinanden kan

- fungera som specialist i massage i nätverk och kundservice inom social-, hälso- och rehabiliteringsområdet
- utarbeta en behandlingsplan för klienter med olika hälsotillstånd eller funktionsförmåga
- massera klienter med olika hälsotillstånd eller funktionsförmåga
- ge klienter råd om hälsa, välbefinnande och funktionsförmåga
- ge klienter råd om att utnyttja rehabiliteringstjänster
- utvärdera och utveckla sitt arbete och sitt yrke.

Bedömning

EXAMINANDEN KAN FUNGERA SOM SPECIALIST I MASSAGE I NÄTVERK OCH KUNDSERVICE INOM SOCIAL-, HÄLSO- OCH REHABILITERINGSOMRÅDET.

Agerande i ett multiprofessionellt nätverk	
[Hyväksytn suorituksen kriteerit]	• använder i sitt arbete kunskap om principerna för nätverkande och om rehabiliteringsnätverken • utarbetar en plan för målinriktat utvidgande av sitt yrkesnätverk och följer planen • utvecklar aktivt sitt agerande i specialistnätverk • främjar ömsesidighet i yrkesnätverket • tar ansvar för att främja expertisen i massage på social-, hälso- och rehabiliteringsområdet.

Kundservice	
[Hyväksytn suorituksen kriteerit]	• agerar professionellt och naturligt i kundservicesituationer • följer i sitt arbete de gällande författningarna om yrkesutbildad personal inom social-, hälso- och rehabiliteringsbranschen samt om rehabiliteringsverksamhet – lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården – lagen om hälso- och sjukvård – lagen om specialiserad sjukvård – sjukförsäkringslagen och förordningen – lagen om klientsamarbete inom rehabiliteringen – lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner – lagen om rehabilitering som ersätts enligt lagen om olycksfallsförsäkring – lagen om rehabilitering som ersätts enligt trafikförsäkringslagen – förordningen om medicinsk rehabilitering • håller sig i fråga om det egna ansvarsområdet uppdaterad om ändringarna i de författningar som gäller massörens arbete • ger klienten instruktioner och råd vid massage, tidsbeställning och fakturering • förutser eventuella utmanande situationer • bemöter klienter som uppför sig på olika sätt på ett professionellt sätt och så att klientens och den egna säkerheten inte äventyras • hänvisar vid behov klienten till en annan specialist.

EXAMINANDEN KAN UTARBETA EN BEHANDLINGSPLAN FÖR KLIENTER MED OLIKA HÄLSOTILLSTÅND ELLER FUNKTIONSFÖRMÅGA.

Bemötande av olika typer av klienter	
[Hyväksytyn suorituksen kriteerit]	• bemöter klienten professionellt och jämlikt • lyssnar empatiskt på klienten • skapar en öppen och förtroendefull vårdrelation • följer de etiska principer som gäller massörens arbete • använder i sitt arbete kunskap om klientgruppernas särskilda egenskaper samt om hur olika åldersfaser, temperament, känslor och förändringar i livshanteringen inverkar vid möten och interaktion mellan människor • bemöter klienter med en annan kulturbakgrund på ett artigt sätt och visar att de respekterar deras seder • beaktar vid möte med klienten hälsotillståndet och känslolivet samt beteendeförändringar som beror på kriser • tillämpar i sitt arbete kunskap om hur en annorlunda kommunikation inverkar vid möten mellan människor • söker aktivt och tillämpar ny kunskap om interaktion • använder i sitt arbete kunskap om social funktionsförmåga samt om metoderna för stödjande av livshantering och krisstöd • kommunicerar muntligt med klienten på ett tydligt och förståeligt sätt och använder vid behov alternativa kommunikationsmetoder och hjälpmedel • hänvisar vid behov klienten till en annan specialist inom hälso- och sjukvården.

Undersökning av klienter med olika hälsotillstånd

[Hyväksytyn
suorituksen kriteerit]

- använder i sitt arbete kunskap om orsakerna till neurologiska sjukdomar (såsom progressiva muskeldystrofisjukdomar, utvecklingsstörningar, olika förlamningar och skador), sjukdomar i rörelseapparaten (såsom ledgångsreumatism, artroser, fibromyalgi), mentala störningar (såsom depression och det bipolära syndromet) och minnesstörningar (såsom demenssjukdomar) samt kunskap om deras symtom, utveckling, inverkan på funktionsförmågan och vårdprinciperna
- använder andra specialisters utlåtanden och resultat från tester av funktionsförmågan under beaktande av lagstiftningen om patienthandlingar
- förbereder sina undersökningar genom att skaffa förhandsuppgifter om klienten
- beaktar vid undersökningen de eventuella förändringar som sjukdomen har orsakat i muskeltonusen, känselsinnet och kroppsbilden samt i ryggradens och ledernas rörlighet, i den mentala jämvikten och i samarbetsförmågan
- intervjuar klienten för att få närmare uppgifter om funktionsförmågan, hälsotillståndet, eventuell medicinering och de begränsningar som dessa innebär samt orsaken till att klienten kommer till mottagningen
- använder i sitt arbete kunskap om rekommendationerna om läkemedelsbehandling (t.ex. SHM:s Säker läkemedelsbehandling, Nationell handbok för genomförande av läkemedelsbehandling inom social- och hälsovården)
- säkerställer att klienten förstår tal, kan samarbeta och fatta beslut i egna ärenden genom att vid behov intervjua klientens nätverk eller närstående
- observerar, intervjuar och palperar klienten för att få reda på klientens smärtor, muskelspänningar samt rörelsebegränsningar
- beaktar vid undersökningen de förändringar som åldrandet medför
- bedömer mångsidigt klientens behov av massage i samband med främjandet av rehabilitering, funktionsförmåga och livskvalitet
- antecknar undersökningsresultaten tydligt och förståeligt så att uppgifterna kan användas senare.

Utarbetande av en behandlingsplan	
[Hyväksytyn suorituksen kriteerit]	• använder vid utarbetande av behandlingsplanen kunskap om lämpligheten och begränsningarna i fråga om massage samt ytvärme- och köldbehandlingar som behandlingsmetod för personer med olika hälsotillstånd och funktionsförmåga i deras totala vård och rehabilitering • samarbetar med det specialistnätverk som ansvarar för klientens eller patientens totala vård och rehabilitering • beaktar vid utarbetandet av behandlingsplanen klientens eventuella totala vård och rehabiliteringsplan, de särskilda följderna av olika sjukdomar samt klientsäkerheten • preciserar klientens problem • väljer rätt massagemetod, behövlig lokal ytvärme- eller köldbehandling samt instruktioner för klienten med tanke på klientens situation, ålder, hälsotillstånd, medicinering som klienten uppgett och eventuella faktorer som begränsar behandlingen, och motiverar valet • utarbetar i samarbete med klienten en skriftlig plan för behandling och handledning som främjar välbefinnande och hälsa, och följer då författningarna om behandling av personuppgifter • konsulterar vid behov en annan specialist före behandlingen och hänvisar vid behov klienten till en annan rehabiliteringsspecialist.

EXAMINANDEN KAN MASSERA KLIENTER MED OLIKA HÄLSOTILLSTÅND ELLER FUNKTIONSFÖRMÅGA.

Massage för olika klienter	
[Hyväksytyn suorituksen kriteerit]	• tillämpar i sitt arbete kunskap om lämpligheten och begränsningarna i fråga om massage samt ytvärme- och köldbehandlingar som behandlingsmetod för personer med olika hälsotillstånd och funktionsförmåga • ordnar behandlingsrummet så att det är hinderfritt och trivsamt samt stöder målet för behandlingen • beaktar klientens särskilda behov och säkerheten när hon/han hjälper klienten och placerar klienten i massageposition • ger på ett säkert sätt klienter med olika funktionsförmåga instruktioner och hjälp med att röra sig och klä av sig och på sig • ger behövlig lokal ytvärme- och köldbehandling enligt behandlingsplanen och på ett säkert sätt • masserar klienten enligt behandlingsplanen och på ett säkert sätt • använder och anpassar massagegreppens riktning, styrka och kraft ändamålsenligt under beaktande av de förändringar som sjukdomen orsakar i känsselförnimmelsen och muskeltonusen • ber under behandlingen aktivt om respons, följer med och bedömer klientens välbefinnande och behandlingens effekt • ändrar vid behov behandlingsplanen samt antecknar och motiverar ändringarna av planen.

EXAMINANDEN KAN GE KLIENTER RÅD OM HÄLSA, VÄLBEFINNANDE OCH FUNKTIONSFÖRMÅGA.

Främjande av hälsa	
[Hyväksytyn suorituksen kriteerit]	- tillämpar i sitt arbete kunskap om hur hälsosamma levnadssätt inverkar på människans välbefinnande samt kunskap om hur man främjar funktionsförmågan och förebygger folksjukdomar - uppmuntrar och vägleder klienten i att identifiera och förebygga hälsorisker - ger klienten råd om hälsosamma levnadssätt och om främjande av det egna välbefinnandet - ger klienten råd om trygga aktiviteter som främjar hälsan, såsom motion på egen hand - säkerställer vid handledningen att klienten har förmåga att följa instruktionerna och samarbetar vid behov med klientens nätverk.

Främjande av funktionsförmåga	
[Hyväksytyn suorituksen kriteerit]	- tillämpar i sitt arbete kunskap om hur man främjar och upprätthåller funktionsförmågan hos människor i olika åldrar - ger klienten råd om hur man förebygger och minskar den risk för försämrade funktionsförmåga som en belastande arbetsställning innebär - ger äldre klienter råd om hur man förebygger risker som beror på att den fysiska funktionsförmågan blir sämre med åldern - ger klienterna råd om aktiviteter som främjar och upprätthåller funktionsförmågan.

Instruktioner i användning av hjälpmedel	
[Hyväksytyn suorituksen kriteerit]	- använder i sitt arbete kunskap om hjälpmedelsservice, om de vanligaste rörelsehjälpmedlen, om hjälpmedlen för de dagliga sysslorna och om hjälpmedel för kommunikation samt om hur de ska användas - säkerställer att rörelsehjälpmedlen har den rätta dimensionen och att det är tryggt att använda dem - instruerar klienten i att använda ett rörelsehjälpmedel - säkerställer att klienten lämnar ett defekt hjälpmedel på service.

EXAMINANDEN KAN GE KLIENTER RÅD OM ATT UTNYTTJA REHABILITERINGSTJÄNSTER.

Hänvisning till rehabiliteringstjänster	
[Hyväksytyn suorituksen kriteerit]	- använder i sitt arbete kunskap om medicinsk, yrkesmässig och social rehabilitering samt om servicesystemen för dem - samarbetar aktivt med rehabiliteringsklienternas nätverk - handleder och hjälper klienten vid kontakt med de lokala producenterna av rehabiliteringstjänster - ger klienten råd om att söka och använda rehabiliteringstjänster som klienten har rätt till - diskuterar med klienten om ett eventuellt behov av hjälpmedel och hänvisar klienten till bedömning av behovet av hjälpmedel - främjar genom sitt nätverkande klientens totala vård och rehabilitering - konsulterar vid behov andra rehabiliteringsspecialister.

EXAMINANDEN KAN UTVÄRDERA OCH UTVECKLA SITT ARBETE OCH SITT YRKE.

Utveckling av det egna arbetet	
[Hyväksytn suorituksen kriteerit]	• bedömer realistiskt sina styrkor och utmaningar i fråga om den yrkesmässiga utvecklingen • bedömer kvaliteten på sitt arbete • utför aktivt lägesbedömningar och handlar flexibelt i varierande arbetssituationer • tar emot feedback på ett professionellt sätt och använder den vid utveckling av sin yrkesskicklighet • utvecklar sitt eget arbete och sin yrkesskicklighet som främjare av välbefinnande och hälsa.

Utveckling av yrket	
[Hyväksytn suorituksen kriteerit]	• använder i sitt arbete de senaste forskningsrönen inom branschen • kommer med konstruktiva förslag i multiprofessionella nätverk för utveckling av massörens yrke • främjar värderingen av massörens yrke • tar ansvar för framtagning av ny kunskap för massörens arbete • är intresserad av den internationella verksamheten för utveckling av massörens yrke och arbete.

Sätt att påvisa yrkesskickligheten

I examensdelen Massören som främjare av välbefinnande och hälsa visar examinanderna i enlighet med den personliga planen för avläggande av examen att de har den yrkeskunnighet som krävs i examensdelen. De behandlar klienter i olika åldrar och med olika hälsotillstånd och funktionsförmåga i autentiska arbetsmiljöer på en massörmottagning, på en rehabiliterings- och vårdinrättning eller i klientens hem.

Examinanderna använder de senaste forskningsrönen och nätverk samt utvecklar arbetet. De fungerar som massagespecialist i multiprofessionella nätverk och i kundservice inom social-, hälso- och rehabiliteringsområdet. De arbetar enligt de etiska principerna inom branschen och bemöter olika kunder professionellt. De undersöker klienter med olika hälsotillstånd, och i detta arbete förutser och säkerställer de klientens säkerhet genom att samarbeta med specialistnätverket för klientens vård och rehabilitering. De masserar och behandlar klienter med olika hälsotillstånd eller funktionsförmåga enligt planen och på ett säkert sätt. De ger klienterna råd om att främja sitt välbefinnande, sin hälsa och sin funktionsförmåga och om att dra nytta av rehabiliteringstjänster. Examinanderna tillämpar i all sin yrkesverksamhet allmänt godkända, empiriska och välgrundade metoder. De utvärderar och utvecklar massörens arbete och yrke.

Bedömnarna observerar och bedömer examinandernas arbete och ger en skriftlig bedömning av arbetet. Examinanderna kan komplettera sina examensprestationer även muntligt och med dokument som utarbetades under processen och som i bedömd form utgör en del av bedömningsmaterialet.

2.3. Muskelvård för idrottare (104137)

Krav på yrkesskicklighet

Examinanden kan

- arbeta i en idrottares träningsteam
- utarbeta en muskelvårdsplan för en idrottare
- massera idrottare
- ge behandlingar som stöder massagen

- förebygga och behandla idrottsskador
- handleda en idrottare i muskelvård på egen hand
- utvärdera och utveckla sitt arbete och sitt yrke.

Bedömning

EXAMINANDEN KAN ARBETA I EN IDROTTARES TRÄNINGSTEAM.

Arbete i ett träningssteam	
[Hyväksytyn suorituksen kriteerit]	• deltar som specialist i planeringen och genomförandet av en idrottarens muskelvård tillsammans med teamets andra specialister • kommer på ett kundorienterat sätt överens om arbetsfördelningen med de övriga medlemmarna av träningssteamet • erbjuder sin yrkesskicklighet i massage som en del av träningen • använder i sitt arbete kunskap om programmerade träningsplaner på lång, medellång och kort sikt • använder i sitt arbete kunskap om särdragen i grundkonditionsperioden, i perioden före en tävling, i tävlingsperioden och i övergångsperioden • använder i sitt arbete kunskap om grunderna i hur man uppdelar träningen i perioder och hur man lägger upp program för en vecka och en dag • använder i sitt arbete kunskap om grunderna i träning, t.ex. uthållighets-, styrke-, snabbhets- och teknikträning • använder i sitt arbete kunskap om betydelsen av avslappning som en del av idrottarens hela träning.

EXAMINANDEN KAN UTARBETA EN MUSKELVÅRDSPLAN FÖR EN IDROTTARE.

Bemötande av idrottare	
[Hyväksytyn suorituksen kriteerit]	• bemöter idrottaren professionellt och jämlikt • stöder idrottarens psykiska utveckling under beaktande av tränings- och tävlingsperioderna • skapar en öppen, ärlig och förtroendefull vårdrelation • beaktar i vårdrelationen idrottarens tränings- och tävlingsperioder • tar sitt eget ansvar i specialistnätverket • söker och använder i sitt arbete aktuell kunskap om antidopingarbetet • följer de etiska principer som styr massörens arbete • hänvisar vid behov idrottaren till en annan yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården.

Undersökning av idrottare	
[Hyväksytyn suorituksen kriteerit]	• använder i sitt arbete kunskap om idrottarens näring och vätskeintag • använder andra specialists utlåtanden vid fastställande av behovet av muskelvård och planering av vården och beaktar då lagstiftningen om patienthandlingar • förbereder sina undersökningar genom att skaffa förhandsuppgifter • undersöker idrottarens behov av muskelvård genom att ställa frågor, observera och palpera • preciserar sina undersökningar med muskelbalanstester som är lämpliga för idrottarens behov • använder i sitt arbete kunskap om hur den fysiska och psykiska belastningen vid träning och tävlingar påverkar kroppen • identifierar lokala och allmänna överbelastningssymptom • antecknar undersökningensresultaten tydligt och förståeligt så att uppgifterna kan användas senare.

Utarbetande av en plan för muskelvård	
[Hyväksytyn suorituksen kriteerit]	• använder i sitt arbete kunskap om idrottsgrenens innehåll och natur • använder i sitt arbete kunskap om inverkan och begränsningarna i fråga om massage, tvärgående massage, termiska behandlingar, muskeltöjningar och tejpning i idrottarens muskelvård • beaktar vid planering och genomförande av massage de mål som satts upp för de olika träningsperioderna och träningsveckorna samt träningens olika grad av ansträngning • använder resultaten i tester av idrottarens muskelbalans och muskelkondition när behandlingen planeras • preciserar idrottarens behov av muskelvård • väljer rätt behandlingsmetod med tanke på idrottarens situation, ålder, hälsostillstånd, medicinering som idrottaren uppgett och eventuella faktorer som begränsar behandlingen, och kan motivera valet • använder i sitt arbete kunskap om rekommendationerna om läkemedelsbehandling (t.ex. SHM:s Säker läkemedelsbehandling, Nationell handbok för genomförande av läkemedelsbehandling inom social- och hälsovården) • utarbetar i samarbete med idrottaren och tränaren en skriftlig individuell plan för muskelvård och handledning som främjar träningsmålet, och följer då författningarna om behandling av personuppgifter • konsulterar vid behov en specialist i sitt nätverk före behandlingen och hänvisar vid behov klienten till en annan specialist.

EXAMINANDEN KAN MASSERA EN IDROTTARE.

Massage för en idrottare	
[Hyväksytyn suorituksen kriteerit]	• beaktar i sitt arbete massagens och de tvärgående massagemetodernas lämplighet och begränsningar • masserar idrottaren med basgreppen enligt planen, tekniskt korrekt och säkert • effektiviserar massagen med tvärgående massage • beaktar vid genomförande av massage de mål som satts upp för olika tränings- och tävlingsperioder samt träningens olika grad av ansträngning • ber under behandlingen aktivt om respons, följer med och bedömer idrottarens välbefinnande och behandlingens effekt • ändrar vid behov behandlingsplanen samt antecknar och motiverar ändringarna av planen.

EXAMINANDEN KAN GE BEHANDLINGAR SOM STÖDER MASSAGEN.

Muskeltöjning	
[Hyväksytyn suorituksen kriteerit]	• beaktar i sitt arbete muskeltöjningarnas lämplighet och begränsningar • gör muskeltöjningar enligt planen, tekniskt korrekt och säkert • ber under behandlingen aktivt om respons, följer med och bedömer idrottarens välbefinnande och behandlingens effekt • ändrar vid behov behandlingsplanen samt antecknar och motiverar ändringarna av planen.

Termiska behandlingar	
[Hyväksytyn suorituksen kriteerit]	• beaktar i sitt arbete de termiska behandlingarnas lämplighet och begränsningar • ger köldbehandlingar enligt planen och på ett säkert sätt • ger ytvärmebehandlingar enligt planen och på ett säkert sätt • ber under behandlingen aktivt om respons, följer med och bedömer idrottarens välbefinnande och behandlingens effekt • ändrar vid behov behandlingsplanen samt antecknar och motiverar ändringarna av planen.

EXAMINANDEN KAN FÖREBYGGA OCH BEHANDLA IDROTTSSKADOR.

Förebyggande av idrottsskador	
[Hyväksytyn suorituksen kriteerit]	• använder i sitt arbete kunskap om idrottsskador, om de allmänna principerna för klassificering av dem och om behandlingen av dem • använder i sitt arbete kunskap om förebyggande av idrottsskador och rehabilitering • ger idrottarna individuella instruktioner om hur man förebygger idrottsskador.

Tejpning	
[Hyväksytyn suorituksen kriteerit]	• beaktar i sitt arbete tejpningens lämplighet och begränsningar • tejpas olika delar av kroppen på ett planmässigt sätt • informerar idrottaren på ett förståeligt sätt om ändamålet, effekterna och de eventuella nackdelarna med tejpning.

Första hjälpen	
[Hyväksytyn suorituksen kriteerit]	• ger första hjälpen vid idrottsskador • sköter skavsår och andra hudskador aseptiskt • hänvisar vid behov idrottaren till fortsatt vård.

EXAMINANDEN KAN HANDLEDA EN IDROTTARE I MUSKELVÅRD PÅ EGEN HAND.

Handledning i muskelvård	
[Hyväksytyn suorituksen kriteerit]	• tillämpar vid handledning av idrottaren i muskelvård kunskap om principerna inom individ- eller grupphandledning • förklarar för idrottaren betydelsen av muskelvård på egen hand • ger handledning i aktiva övningar som stärker och töjer musklerna enligt planen och på ett säkert sätt • ser till att idrottaren kan följa instruktionerna • stöder idrottaren i planmässig och långsiktig muskelvård • ger uppmuntrande feedback när idrottaren följer instruktionerna och genomför muskelvård på egen hand.

Beaktande av näring	
[Hyväksytyn suorituksen kriteerit]	• tillämpar i sitt arbete kunskap om den betydelse som näringen (t.ex. energigivande näringsämnen och skyddande ämnen) och vätskeintaget har för kroppens funktion och hälsan • förklarar för idrottaren betydelsen av en hälsosam kost i muskelvården • ger idrottaren instruktioner om att äta en individuellt planerad kost • stöder och uppmuntrar idrottaren att äta en hälsosam kost, t.ex. enligt rekommendationerna från Statens näringsdelegation • hänvisar vid behov idrottaren till en annan näringsexpert.

EXAMINANDEN KAN UTVÄRDERA OCH UTVECKLA SITT ARBETE OCH SITT YRKE.

Utveckling av det egna arbetet	
[Hyväksytyn suorituksen kriteerit]	• bedömer realistiskt sina styrkor och utmaningar i fråga om den yrkesmässiga utvecklingen • bedömer kvaliteten på sitt arbete • utför aktivt lägesbedömningar och handlar flexibelt i växlande arbetssituationer • tar emot feedback på ett professionellt sätt och använder den vid utveckling av sin yrkesskicklighet • utvecklar sitt eget arbete och sin yrkesskicklighet som specialist i idrottarnas muskelvård.

Utveckling av yrket	
[Hyväksytyn suorituksen kriteerit]	• använder i sitt arbete de senaste forskningsrönen inom branschen • kommer med konstruktiva förslag i multiprofessionella nätverk för utveckling av massörens yrke • främjar värderingen av massörens yrke • tar ansvar för framtagning av ny kunskap för massörens arbete • är intresserad av den internationella verksamheten för utveckling av massörens yrke och arbete.

Sätt att påvisa yrkesskickligheten

I examensdelen Muskelvård för idrottare visar examinanderna i enlighet med den personliga planen för avläggande av examen att de har den yrkeskunnighet som krävs i examensdelen. De behandlar idrottare i olika åldrar och med olika hälsotillstånd, funktionsförmåga och nivå i autentiska arbetsmiljöer på en massörmottagning, på idrotts- och träningsplatser samt i andra olika idrottsmiljöer.

Examinanderna använder de senaste forskningsrönen och nätverk samt utvecklar arbetet. De utarbetar i samarbete med idrottaren och tränaren en muskelvårdsplan som baserar sig på undersökning av idrottaren. De masserar idrottaren enligt planen och på ett säkert sätt. De töjer idrottarens muskler, ger termiska behandlingar samt förebygger och behandlar idrottsskador. De främjar idrottarens välbefinnande genom att ge råd om muskelvård på egen hand.

Examinanderna tillämpar i all sin yrkesverksamhet allmänt godkända, empiriska och välgrundade metoder. De utvärderar och utvecklar sitt arbete och sitt yrke.

Bedömnarna observerar och bedömer examinandernas arbete och ger en skriftlig bedömning av arbetet. Examinanderna kan komplettera sina examensprestationer även muntligt och med dokument som utarbetades under processen och som i bedömd form utgör en del av bedömningsmaterialet.

2.4. Smärtbehandling (104138)

Krav på yrkesskicklighet

Examinanden kan

- bemöta en smärtpatient
- utarbeta en behandlingsplan
- massera en smärtpatient
- ge smärtbehandlingar som stöder massagen
- ge en smärtpatient instruktioner om egenvård
- utvärdera och utveckla sitt arbete och sitt yrke.

Bedömning

EXAMINANDEN KAN BEMÖTA EN SMÄRTPATIENT.

Bemötande av en smärtpatient	
[Hyväksytyn suorituksen kriteerit]	• bemöter smärtpatienten professionellt och jämlikt • lyssnar empatiskt på patienten • skapar en öppen och förtroendefull vårdrelation • följer de etiska principer som styr massörens arbete • använder i sitt arbete kunskap om hur inläring, kultur och känslotillstånd inverkar på människans smärtbeteende • använder i sitt arbete kunskap om hur människors smärtbeteende förändras under de olika faserna av en kris • beaktar smärta som ett subjektivt symptom som ger patienten olika problem och förändringar i beteendet.

EXAMINANDEN KAN UTARBETA EN BEHANDLINGSPLAN.

Undersökning av en smärtpatient	
[Hyväksytyn suorituksen kriteerit]	• använder andra specialisters utlåtanden vid fastställande av behovet av behandling och vid planering av behandlingen och beaktar då lagstiftningen om patienthandlingar • förbereder sina undersökningar genom att skaffa förhandsuppgifter • använder i sitt arbete kunskap om nervsystemets, känselsinnets och smärtans anatomi och fysiologi samt om smärtans reglersystem och uppkomstmekanismer • använder i sitt arbete kunskap om hur fysikaliska, kemiska och psykologiska faktorer inverkar vid smärttillstånd • intervjuar smärtpatienten för att få reda på dennes hälsotillstånd, eventuella medicinering och de begränsningar som dessa innebär samt orsaken till att patienten kommer till mottagningen • använder i sitt arbete kunskap om de vanligaste smärtstillande läkemedlen och de lokala antiinflammatoriska läkemedlen samt om deras effekter med tanke på massagen • utnyttjar i sitt arbete kunskap om rekommendationerna om läkemedelsbehandling (t.ex. SHM:s Säker läkemedelsbehandling, Nationell handbok för genomförande av läkemedelsbehandling inom social- och hälsovården) • intervjuar och gör observationer för att få reda på patientens smärtförmågor, förekomst och varaktighet samt vilka negativa effekter smärtan har på livskvaliteten och livshandlingen • lokaliserar nervernas dermatomområden • lokaliserar de neurofysiologiska reflexområdena för smärtor som härrör från inre organ • diskuterar tidigare smärtbehandlingar som smärtpatienten fått och deras effekter • preciserar sina undersökningar genom att palpera smärtområdena samt genom att använda rörelse- och rörlighetstester, smärtskalor och verbala smärtmätare • antecknar undersökningsresultaten tydligt och förståeligt så att uppgifterna kan användas senare.

Utarbetande av en smärtbehandlingsplan	
[Hyväksytyn suorituksen kriteerit]	• använder i sitt arbete kunskap om verkningsmekanismerna, lämpligheten och begränsningarna i fråga om massage, muskeltöjningar, termiska behandlingar, TENS-behandlingar, ultraljudsbehandling samt stödförband och kinesiotekning som behandlingsmetoder för en smärtpatient • beaktar målen i patientens smärtbehandlingsplan som utgångspunkt för massörens behandlingsplan • preciserar patientens problem genom att identifiera orsakerna till smärtan utifrån patientens smärterfarenhet • bedömer och fastställer i samarbete med patienten behovet av massage och behandlingar som stöder den • konsulterar vid behov en annan specialist inom hälso- och sjukvården före behandlingen och hänvisar vid behov patienten till en annan smärtbehandlingsspecialist • väljer de rätta smärtbehandlingsmetoderna med tanke på patientens situation, ålder, hälsostillstånd, medicinering som patienten uppgett och eventuella faktorer som begränsar behandlingen, och kan motivera valet • utarbetar i samarbete med patienten en skriftlig plan för smärtbehandling och handledning som främjar välbefinnande och hälsa, och följer då författningarna om behandling av personuppgifter • utarbetar en plan för handledning av egenvården som en del av behandlingsplanen.

EXAMINANDEN KAN MASSERA EN SMÄRTPATIENT.

Massage för en smärtpatient	
[Hyväksytyn suorituksen kriteerit]	• beaktar i sitt arbete lämpligheten och begränsningarna i fråga om massage, tvärgående massage, myofasciala tekniker, triggerbehandling och andra trycktekniker som behandlingsmetod för smärtpatienten • ordnar behandlingsrummet så att det är estetiskt tilltalande och stöder målet för behandlingen • instruerar smärtpatienten för att få till stånd en massageställning som stöder målet för behandlingen • masserar smärtpatienten anatomiskt korrekt, enligt planen och på ett säkert sätt med basgreppen inom massage • effektiviserar massagen med tvärgående massage, myofasciala tekniker, triggerbehandling och andra trycktekniker • använder och anpassar på ett ändamålsenligt sätt massagegreppens riktning, rytm och styrka utifrån responsen • beaktar under massagen att smärta är ett flerdimensionellt fenomen • ber under behandlingen aktivt om respons, följer med och bedömer patientens välbefinnande och behandlingens effekt • ändrar vid behov behandlingsplanen samt antecknar och motiverar ändringarna av planen.

EXAMINANDEN KAN GE SMÄRTBEHANDLINGAR SOM STÖDER MASSAGEN.

Främjande av muskelaktiviteten	
[Hyväksytyn suorituksen kriteerit]	• beaktar i sitt arbete muskeltöjningarnas lämplighet och begränsningar för smärtpatienterna • gör de passiva muskeltöjningarna enligt behandlingsplanen, tekniskt korrekt och säkert • ger handledning i aktiva övningar som stärker och töjer musklerna enligt planen och på ett säkert sätt.

Smärtbehandlingar	
[Hyväksytyn suorituksen kriteerit]	• beaktar i sitt arbete inverkan av ytvärme- och köldbhandling, TENS-behandling och ultraljudsbehandling på vävnader samt deras lämplighet och begränsningar vid behandling av smärta • ger lokala ytvärme- och köldbhandlingar enligt planen och på ett säkert sätt • ger vid behov en TENS-behandling enligt planen och på ett säkert sätt • ger en ultraljudsbehandling enligt planen och på ett säkert sätt • säkerställer att behandlingsredskapen är trygga att använda och följer säkerhetsinstruktionerna.

Läggande av stödförband	
[Hyväksytyn suorituksen kriteerit]	• beaktar i sitt arbete inverkan av stödförband och kinesiotejpning på vävnader samt deras lämplighet och begränsningar vid behandling av smärta • gör stödförband och kinesiotejpningar enligt planen och på ett säkert sätt • ger instruktioner om hur stödförband används.

EXAMINANDEN KAN GE EN SMÄRTPATIENT INSTRUKTIONER OM EGENVÅRD.

Instruktioner om egenvård	
[Hyväksytyn suorituksen kriteerit]	• tillämpar i sitt arbete kunskap om principerna i fråga om handledning av egenvård, motivering och uppmuntran • ger instruktioner om muskeltöjningar enligt planen och på ett säkert sätt • ger instruktioner om ställningsbehandlingar som lindrar smärta enligt planen och på ett säkert sätt • ger instruktioner om lokala ytvärme- och köldbhandlingar enligt planen och på ett säkert sätt • ger instruktioner om användning av TENS-apparaten i hemvården • ger instruktioner om användning av stödförband enligt planen och på ett säkert sätt • ger vid behov instruktionerna även skriftligen • ser till att patienten kan följa instruktionerna.

EXAMINANDEN KAN UTVÄRDERA OCH UTVECKLA SITT ARBETE OCH SITT YRKE.

Utveckling av det egna arbetet	
[Hyväksytn suorituksen kriteerit]	• bedömer realistiskt sina styrkor och utmaningar i fråga om den yrkesmässiga utvecklingen • bedömer kvaliteten på sitt arbete • utför aktivt lägesbedömningar och handlar flexibelt i växlande arbetssituationer • tar emot feedback på ett professionellt sätt och använder den vid utveckling av sin yrkesskicklighet • utvecklar sitt eget arbete och sin yrkesskicklighet i smärtbehandling.

Utveckling av yrket	
[Hyväksytn suorituksen kriteerit]	• använder i sitt arbete de senaste forskningsrönen inom branschen • kommer med konstruktiva förslag i multiprofessionella nätverk för utveckling av massörens yrke • främjar värderingen av massörens yrke • tar ansvar för framtagning av ny kunskap för massörens arbete • är intresserad av den internationella verksamheten för utveckling av massörens yrke och arbete.

Sätt att påvisa yrkesskickligheten

I examensdelen Smärtbehandling visar examinanderna i enlighet med den personliga planen för avläggande av examen att de har den yrkeskunnighet som krävs i examensdelen. De behandlar olika smärtpatienter i autentiska arbetsmiljöer på en massörmottagning, på en rehabiliterings- och vårdinrättning eller i patientens hem.

Examinanderna använder de senaste forskningsrönen och nätverk samt utvecklar arbetet. Examinanderna bemöter smärtpatienten på ett professionellt sätt och beaktar särdragen hos patienten. De utarbetar en behandlingsplan som baserar sig på noggrann undersökning av patientens smärta i samarbete med patienten och under beaktande av den totala planen för smärtbehandlingen. De masserar smärtpatienten enligt planen och på ett säkert sätt. De främjar patientens muskelaktivitet genom att ge instruktioner om muskelövningar, göra stödförband, ge termiska behandlingar och TENS-behandlingar enligt planen och på ett säkert sätt. De främjar smärtpatientens välbefinnande genom att ge denne instruktioner om egenvård. De tillämpar i all sin yrkesverksamhet allmänt godkända, empiriska och välgrundade metoder. Examinanderna utvärderar och utvecklar sitt arbete och sitt yrke.

Bedömarna observerar och bedömer examinandernas arbete och ger en skriftlig bedömning av arbetet. Examinanderna kan komplettera sina examensprestationer även muntligt och med dokument som utarbetades under processen och som i bedömd form utgör en del av bedömningsmaterialet.

2.5. Främjande av rörligheten i leder (104139)

Krav på yrkesskicklighet

Examinanden kan

- utarbeta en behandlingsplan som främjar ledernas rörlighet
- ge massage som främjar ledernas rörlighet
- ge behandlingar som främjar ledernas rörlighet och elasticiteten
- ge klienter råd om egenvård
- utvärdera och utveckla sitt arbete och sitt yrke.

Bedömning

EXAMINANDEN KAN UTARBETA EN BEHANDLINGSPLAN SOM FRÄMJAR LEDERNAS RÖRLIGHET.

Bemötande av klienter	
[Hyväksytyn suorituksen kriteerit]	• bemöter klienten professionellt och jämlikt • lyssnar empatiskt på klienten • skapar en öppen och förtroendefull vårdrelation • följer de etiska principer som styr massörens arbete.

Undersökning av klienter	
[Hyväksytyn suorituksen kriteerit]	• använder andra specialisters utlåtanden och beaktar då lagstiftningen om patienthandlingar • förbereder sina undersökningar genom att skaffa förhandsuppgifter om klienten • använder i sitt arbete kunskap om ledernas funktionella anatomi och om förändringar i funktionen (såsom över- och underrörlighet), om inverkan av muskel-, ledkapsels och ligamentens stramhet på ledens funktion samt om de individuella variationerna och skillnaderna • beaktar i sina undersökningar de sjukdomar som inverkar på leder, akuta och kroniska inflammationer, känsellöshet och de vanligaste förändringar på ledernas struktur och funktion som trauman och ledproteser orsakar • intervjuar klienten för att få reda på hälsotillståndet, eventuell medicinering och de begränsningar som dessa innebär samt orsaken till att klienten kommer på massage • utnyttjar i sitt arbete kunskap om rekommendationerna om läkemedelsbehandling (t.ex. SHM:s Säker läkemedelsbehandling, Nationell handbok för genomförande av läkemedelsbehandling inom social- och hälsovården) • intervjuar och gör observationer för att få reda på klientens förnimmelser och problem i fråga om ledernas rörlighet och om de förändringar i funktionsförmåga och livskvalitet som dessa orsakar • preciserar sina undersökningar genom att bedöma ledernas och ryggradens rörelseomfång • preciserar sina undersökningar genom att palpera och testa ledytornas glidning, rörelseomfånget och muskelspänningarna • preciserar sina undersökningar med funktionella tester • bedömer genom observation inflammatoriska förändringar i leder • antecknar undersökningsresultaten tydligt och förståeligt så att uppgiften kan användas senare.

Utarbetande av en behandlingsplan	
[Hyväksytyn suorituksen kriteerit]	• använder vid främjande av rörligheten i lederna kunskap om verkningsmekanismerna, lämpligheten och begränsningarna i fråga om massage, behandlingar som främjar ledernas rörlighet och ultraljudsbehandling • beaktar ledförändringar när behandlingsplanen görs upp • preciserar problemet i fråga om ledernas rörlighet och orsaken till att rörligheten är begränsad • bedömer och fastställer i samarbete med klienten behovet av massage och behandlingar som stöder den • väljer rätt behandlingsform med tanke på klientens situation, ålder, hälsostillstånd, medicinering som klienten uppgett och eventuella faktorer som begränsar behandlingen, och motiverar valet • konsulterar vid behov andra specialister i sitt nätverk före behandlingen och hänvisar vid behov klienten till en annan specialist • utarbetar i samarbete med klienten en skriftlig plan för behandling som främjar ledernas rörlighet, och följer då författningarna om behandling av personuppgifter • utarbetar en plan för handledning av egenvården som en del av behandlingsplanen.

EXAMINANDEN KAN GE MASSAGE SOM FRÄMJAR RÖRLIGHETEN I LEDERNA.

Behandling av mjukvävnad som omger lederna	
[Hyväksytyn suorituksen kriteerit]	• beaktar vid främjande av rörligheten i leder verkningsmekanismerna, lämpligheten och begränsningarna i fråga om massage, tvärgående massage, mobiliserande massage, hävarmsteknik, de myofasciella teknikerna och MET-teknikerna (muscle energy techniques) • ordnar behandlingsutrymmet så att det är estetiskt tilltalande och stöder målet för behandlingen • instruerar klienten för att få till stånd en massageställning som stöder målet för behandlingen och som är säker och behaglig • masserar mjukvävnader kring leden enligt planen och på ett säkert sätt med basgreppen i massage • effektiviserar massagen med tvärgående massage, mobiliserande massage, hävarmstekniker, myofasciella tekniker och MET-tekniker (muscle energy techniques) • ber under massagen aktivt om respons, följer med och bedömer klientens välbefinnande och behandlingens effekt • ändrar vid behov behandlingsplanen samt antecknar och motiverar ändringarna av planen.

EXAMINANDEN KAN GE BEHANDLINGAR SOM FRÄMJAR LEDERNAS RÖRLIGHET OCH ELASTICITETEN.

Främjande av ledernas rörlighet	
[Hyväksytn suorituksen kriteerit]	• beaktar i sitt arbete ledens fysiologiska rörelseomfång, överskridningen av omfånget och ledernas inre rörelser samt regeln om de konvexa och konkava delarna • utför behandlingar som främjar rörligheten tekniskt korrekt och säkert • gör de passiva muskeltöjningarna enligt planen och på ett säkert sätt • utför traktionsbehandlingarna och mobiliseringarna som en del av massagebehandlingen enligt planen och på ett säkert sätt • ber under behandlingen aktivt om respons, följer med och bedömer klientens välbefinnande och behandlingens effekt • ändrar vid behov behandlingsplanen samt antecknar och motiverar ändringarna av planen.

Ultraljudsbehandling	
[Hyväksytn suorituksen kriteerit]	• beaktar ultraljudsbehandlingens lämplighet och begränsningar • ger ultraljudsbehandlingen enligt planen och på ett säkert sätt • säkerställer att behandlingsredskapen är trygga att använda och följer säkerhetsinstruktionerna.

EXAMINANDEN KAN GE KLIENTEN INSTRUKTIONER OM EGENVÅRD.

Instruktioner om egenvård	
[Hyväksytn suorituksen kriteerit]	• tillämpar i sitt arbete kunskap om principerna i fråga om handledning av egenvård, motivering och uppmuntran • beaktar i sitt arbete muskeltöjningarnas lämplighet och begränsningar för klienten • ger enligt planen och på ett säkert sätt handledning i aktiva övningar som stärker och töjer musklerna • utarbetar skriftliga instruktioner om egenvård • ser till att klienten kan följa instruktionerna.

EXAMINANDEN KAN UTVÄRDERA OCH UTVECKLA SITT ARBETE OCH SITT YRKE.

Utveckling av det egna arbetet	
[Hyväksytn suorituksen kriteerit]	• bedömer realistiskt sina styrkor och utmaningar i fråga om den yrkesmässiga utvecklingen • bedömer kvaliteten på sitt arbete • utför aktivt lägesbedömningar och handlar flexibelt i växlande arbetssituationer • tar emot feedback på ett professionellt sätt och använder den vid utveckling av sin yrkesskicklighet • utvecklar sitt arbete och sin yrkesskicklighet i att upprätthålla och främja ledernas rörlighet.

Utveckling av yrket	
[Hyväksytyn suorituksen kriteerit]	• använder i sitt arbete de senaste forskningsrönen inom branschen • kommer med konstruktiva förslag i multiprofessionella nätverk för att utveckla massörens yrke • främjar värderingen av massörens yrke • tar ansvar för framtagning av ny kunskap för massörens arbete • är intresserad av den internationella verksamheten för att utveckla massörens yrke och arbete.

Sätt att påvisa yrkesskickligheten

I examensdelen Främjande av rörligheten i leder visar examinanderna i enlighet med den personliga planen för avläggande av examen att de har den yrkeskunnighet som krävs i examensdelen. De behandlar olika klienter i autentiska arbetsmiljöer på en massörmottagning, på en rehabiliterings- och vårdinrättning eller i patientens hem.

Examinanderna använder de senaste forskningsrönen och nätverk samt utvecklar arbetet. De utarbetar i samarbete med klienten en behandlingsplan som baserar sig på undersökning. De masserar och behandlar mjukvävnaderna kring leder enligt planen och på ett säkert sätt. De utför passiva muskeltöjningar som främjar ledernas rörlighet, traktionsbehandling av leder, mobilisering och ultraljudsbehandling enligt planen och på ett säkert sätt. De främjar klientens välbefinnande genom att ge denne instruktioner om egenvård. Examinanderna tillämpar i all sin yrkesverksamhet allmänt godkända, empiriska och välgrundade metoder. De bedömer och utvecklar sitt arbete och sitt yrke.

Bedömarena observerar och bedömer examinandernas arbete och ger en skriftlig bedömning av arbetet. Examinanderna kan komplettera sina examensprestationer även muntligt och med dokument som utarbetades under processen och som i bedömd form utgör en del av bedömningsmaterialet.

2.6. Behandling som främjar lymfflödet (104140)

Krav på yrkesskicklighet

Examinanden kan

- utarbeta en behandlingsplan för främjande av lymfflödet
- ge en behandling som främjar lymfflödet
- ge klienten råd om egenvård
- utvärdera och utveckla sitt arbete och sitt yrke.

Bedömning

EXAMINANDEN KAN UTARBETA EN BEHANDLINGSPLAN FÖR FRÄMJANDE AV LYMFFLÖDET.

Bemötande av klienter	
[Hyväksytyn suorituksen kriteerit]	• bemöter klienten professionellt och jämlikt • lyssnar empatiskt på klienten • skapar en öppen och förtroendefull vårdrelation • följer de etiska principer som styr massörens arbete.

Undersökning av klienter	
[Hyväksytyn suorituksen kriteerit]	• använder andra specialisters utlåtanden vid fastställande av behovet av behandling och vid planering av behandlingen under beaktande av lagstiftningen om patienthandlingar • förbereder sina undersökningar genom att skaffa förhandsuppgifter om klienten • använder i sitt arbete kunskap om anatomin och fysiologin hos kroppens försvarssystem, särskilt lymfsystemet, samt om störningar i funktionen • använder i sitt arbete kunskap om cirkulationsorganen och nervsystemets funktion och funktionsstörningar • intervjuar klienten för att få reda på hälsotillståndet, eventuell medicinering och de begränsningar som dessa innebär samt orsaken till att klienten kommer på behandling • använder i sitt arbete kunskap om rekommendationerna om läkemedelsbehandling (t.ex. SHM:s Säker läkemedelsbehandling, Nationell handbok för genomförande av läkemedelsbehandling inom social- och hälsovården) • använder i sitt arbete kunskap om hur viktig fascians och ärrvävnadens rörlighet är för att lymfan ska kunna flöda fritt • preciserar sina undersökningar genom att palpera lymfkörtlarna i det svullna området, hudens elasticitet, den ytliga fascians rörlighet och triggerpunkterna • mäter det svullna området med måttband • antecknar undersökningsresultaten tydligt och förståeligt så att uppgiften kan användas senare.

Utarbetande av en behandlingsplan för främjande av lymfflödet	
[Hyväksytyn suorituksen kriteerit]	• använder vid utarbetande av behandlingsplanen kunskap om hur massage, manuell och mekanisk kompressionsbehandling, tejpling, termiska behandlingar, bindvävsbehandling och behandling av tripperpunkter inverkar på lymfflödet samt kunskap om de faktorer som begränsar behandlingen • beaktar vid utarbetandet av behandlingsplanen klientens eventuella totala vård och rehabiliteringsplan, olika sjukdomars särskilda egenskaper och klientsäkerheten • preciserar klientens problem • bedömer och fastställer i samarbete med klienten behovet av manuell behandling och behandlingar som stöder den • väljer rätt behandlingsform med tanke på klientens situation, ålder, hälsotillstånd, medicinering som klienten uppgett och eventuella faktorer som begränsar behandlingen, och motiverar valet • utarbetar i samarbete med klienten en skriftlig plan för behandling som främjar lymfflödet, och följer då författningarna om behandling av personuppgifter • utarbetar en plan för handledning av egenvården som en del av behandlingsplanen • konsulterar vid behov specialister i sitt nätverk och hänvisar vid behov klienten till en annan specialist.

EXAMINANDEN KAN UTFÖRA EN BEHANDLING SOM FRÄMJAR LYMFFLÖDET.

Behandlingar som främjar lymflödet	
[Hyväksytyn suorituksen kriteerit]	• beaktar vid behandling som främjar lymflödet den inverkan som manuell behandling har på vävnader samt dess lämplighet och begränsningar • ordnar behandlingsrummet så att det är trivsamt och stöder målet för behandlingen • instruerar klienten för att få till stånd en optimal massageställning som stöder målet för behandlingen • utför massage som främjar lymflödet enligt planen och på ett säkert sätt • använder och anpassar på ett ändamålsenligt sätt massagegreppens riktning, rytm och styrka utifrån respons • utför behandling som förlänger den ytliga bindväven enligt planen och på ett säkert sätt • behandlar triggerpunkterna enligt planen och på ett säkert sätt • ber under behandlingen aktivt om respons, följer med och bedömer klientens välbefinnande och behandlingens effekt • ändrar vid behov behandlingsplanen samt antecknar och motiverar ändringarna av planen.

Kompressionsbehandlingar	
[Hyväksytyn suorituksen kriteerit]	• beaktar i sitt arbete den manuella och mekaniska kompressionsbehandlingens verkningsmekanismer och de faktorer som begränsar eller förhindrar behandlingen • utför tejpling och manuella kompressionsbehandlingar som styr lymflödet enligt planen och på ett säkert sätt • utför en mekanisk kompressionsbehandling enligt planen och på ett säkert sätt • säkerställer att behandlingsredskapen är trygga att använda och följer säkerhetsinstruktionerna • ber under behandlingen aktivt om respons, följer med och bedömer klientens välbefinnande och behandlingens effekt • ändrar vid behov behandlingsplanen samt antecknar och motiverar ändringarna av planen.

Termiska behandlingar	
[Hyväksytyn suorituksen kriteerit]	• beaktar de termiska behandlingsmetodernas lämplighet och begränsningar • ger lokala köldbhandlingar enligt planen och på ett säkert sätt • ger lokala ytvärmebehandlingar enligt planen och på ett tryggt sätt • ber under behandlingen aktivt om respons, följer med och bedömer klientens välbefinnande och behandlingens effekt • ändrar vid behov behandlingsplanen samt antecknar och motiverar ändringarna av planen.

EXAMINANDEN KAN GE EN KLIENT INSTRUKTIONER OM EGENVÅRD.

Instruktioner om egenvård	
[Hyväksytyn suorituksen kriteerit]	• tillämpar i sitt arbete kunskap om principerna i fråga om handledning av egenvård, motivering och uppmuntran • ger klienten instruktioner om att sköta huden aseptiskt • ger instruktioner om säker användning av kompressionsförband, tejper och produkter som främjar lymfflödet • ger instruktioner om att undvika kläder och skor som spänner och skaver • ger instruktioner om att förebygga värme- och kylskador • ger instruktioner om rörelser som främjar vätskecirkulationen • stöder och uppmuntrar klienten att äta en hälsosam kost, t.ex. enligt rekommendationerna från Statens näringsdelegation • ger instruktioner om regelbunden motion på egen hand som främjar vätskecirkulationen • ser till att klienten kan följa instruktionerna • uppmuntrar klienten till en mångsidig egenvård.

EXAMINANDEN KAN UTVÄRDERA OCH UTVECKLA SITT ARBETE OCH SITT YRKE.

Utveckling av det egna arbetet	
[Hyväksytyn suorituksen kriteerit]	• bedömer realistiskt sina styrkor och utmaningar i fråga om den yrkesmässiga utvecklingen • bedömer kvaliteten på sitt arbete • utför aktivt lägesbedömningar och handlar flexibelt i växlande arbetssituationer • tar emot feedback på ett professionellt sätt och använder den vid utveckling av sin yrkesskicklighet • utvecklar sitt arbete och sin yrkesskicklighet i behandling som främjar lymfflödet.

Utveckling av yrket	
[Hyväksytyn suorituksen kriteerit]	• använder i sitt arbete de senaste forskningsrönen inom branschen • kommer med konstruktiva förslag i multiprofessionella nätverk för att utveckla massörens yrke • främjar värderingen av massörens yrke • tar ansvar för framtagning av ny kunskap för massörens arbete • är intresserad av den internationella verksamheten för att utveckla massörens yrke och arbete.

Sätt att påvisa yrkesskickligheten

I examensdelen Behandling som främjar lymfflödet visar examinanderna i enlighet med den personliga planen för avläggande av examen att de har den yrkeskunnighet som krävs i examensdelen. De behandlar klienter i olika åldrar och med olika hälsotillstånd och funktionsförmåga i autentiska arbetsmiljöer på en massörs mottagning, på en rehabiliterings- och vårdinrättning eller hemma hos klienten.

Examinanderna använder de senaste forskningsrönen och nätverk samt utvecklar arbetet. De utarbetar i samarbete med klienten en behandlingsplan som baserar sig på en noggrann undersökning, och beaktar då planen för klientens totala vård. De ger klienten manuella behandlingar, kompressionsbehandlingar och termiska behandlingar som främjar lymfflödet enligt planen och på ett säkert sätt. De främjar klientens välbefinnande genom att ge denne instruktioner

om egenvård. De tillämpar i all sin yrkesverksamhet allmänt godkända, empiriska och välgrundade metoder. Examinanderna utvärderar och utvecklar sitt arbete och sitt yrke.

Bedömarna observerar och bedömer examinandernas arbete och ger en skriftlig bedömning av arbetet. Examinanderna kan komplettera sina examensprestationer även muntligt och med dokument som utarbetades under processen och som i bedömd form utgör en del av bedömningsmaterialet.

3. Fristående examina

3.1. Anordnande av fristående examina

Examenskommissionerna som tillsätts av Utbildningsstyrelsen och består av representanter för arbetsgivare, arbetstagare, lärare och vid behov självständiga yrkesutövare ansvarar för anordnandet och övervakningen av fristående examina samt utfärdar examensbetyg. Examenskommissionerna gör ett avtal om anordnande av fristående examina med utbildningsanordnarna och vid behov med andra sammanslutningar och stiftelser. Fristående examina kan inte anordnas utan giltigt avtal med examenskommissionen.

3.2. Avläggande av fristående examen

Fristående examen avläggs genom att examinanderna vid examenstillfällena i praktiska arbetsuppgifter visar det kunnande som förutsätts i examensgrunderna. Varje examensdel ska bedömas skilt för sig. Bedömningen görs som ett samarbete mellan representanter för arbetsgivare, arbetstagare och undervisningssektorn. Inom branscher där det är vanligt med självständiga yrkesutövare tas även denna part i beaktande vid valet av bedömare. Bedömningen godkänns slutligen av examenskommissionen. Examensbetyg kan beviljas då examinanden har avlagt alla examensdelar som krävs med godkänt vitsord.

3.3. Grunderna för fristående examen

I examensgrunderna fastställs vilka delar och eventuella kompetensområden som hör till examen, uppbyggnaden av examen, den yrkesskicklighet som krävs i de olika examensdelarna, grunderna för bedömningen (föremålen och kriterierna för bedömningen) samt sätten att visa yrkesskicklighet.

En examensdel utgör ett delområde inom yrket som går att avskilja från den naturliga arbetsprocessen till en självständig helhet som kan bedömas. Kraven på yrkesskicklighet som beskrivs i de olika examensdelarna koncentrerar sig på de centrala funktionerna och verksamhetsprocesserna inom yrket samt på yrkespraxis inom den aktuella branschen. De omfattar även färdigheter som allmänt behövs i arbetslivet, till exempel sociala färdigheter.

Föremålen och kriterierna för bedömningen är härledda ur kraven på yrkesskicklighet. Föremålen för bedömningen anger de kunskapsområden som man vid bedömningen fäster särskild vikt vid. Definitionen av dessa föremål underlättar också bedömningen av den aktuella arbetsprocessen. Bedömningen ska täcka alla de föremål för bedömning som beskrivs i examensgrunderna. Kriterierna för bedömningen bestämmer den kvalitativa och kvantitativa nivån på en godkänd prestation.

Sätten att visa yrkesskicklighet innehåller preciserande anvisningar om avläggandet av examen. Yrkesskickligheten visas i allmänhet i autentiska arbetsuppgifter. Sätten att visa yrkesskicklighet kan innehålla direktiv för bl.a. hur en examensprestation vid behov kan kompletteras så att alla krav på yrkesskicklighet blir beaktade.

3.4. Personlig tillämpning i fristående examen

Utbildningsanordnaren sörjer för den personliga tillämpningen vid ansökningen till en fristående examen och utbildning som förbereder för en fristående examen, vid avläggandet av examen och vid förvärvandet av den behövliga yrkesskickligheten.

Vid den personliga tillämpningen ska man beakta det som föreskrivs i 11 § (952/2011) i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning om studerandes rättigheter och skyldigheter. Dessutom ska man beakta de examensspecifika kraven på hälsotillståndet som Utbildningsstyrelsen har fastställt med stöd av 13 § i ovan nämnda lag.

Utbildningsstyrelsen har utfärdat en särskild föreskrift om individualisering (43/011/2006).

3.5. Bedömning av yrkesskickligheten i fristående examen

Vid bedömning av yrkesskickligheten är det viktigt att ingående och noggrant granska hur examinanderna visar att de kan det som examensgrunderna förutsätter i kraven på yrkesskicklighet för den aktuella examensdelen. Vid bedömningen tillämpas de bedömningskriterier som fastställts i examensgrunderna. Bedömarna ska mångsidigt använda sig av olika och i första hand kvalitativa bedömningsmetoder. Används endast en metod, blir resultatet inte nödvändigtvis tillförlitligt. Vid bedömningen beaktas bransch- och examensspecifika särdrag i enlighet med examensgrunderna. Om examinanderna har tillförlitliga utredningar om tidigare visat kunnande, granskar bedömarna hur de motsvarar kraven på yrkesskicklighet i examensgrunderna. Bedömarna föreslår för examenskommissionen att kunnandet erkänns som en del av examensprestationen. Examenskommissionen fattar det slutliga beslutet om erkännande av tidigare visat kunnande som tillförlitligt utretts.

Bedömning av yrkesskicklighet är en process där insamling av bedömningsmaterial och dokumentering av bedömning spelar en viktig roll. Representanter för arbetslivet och lärare gör på trepartsbasis en noggrann och mångsidig bedömning. Examinanderna ska klart och tydligt få veta hur bedömningsgrunderna tillämpas i deras eget fall. De ska också ges möjlighet att själva bedöma sina prestationer. Examensarrangören gör upp ett bedömningsprotokoll över examensprestationen för den aktuella examensdelen som undertecknas av bedömarna. Till en bra bedömningsprocess hör också att efter detta ge examinanderna respons på prestationerna. Det slutliga bedömningsbeslutet fattas av examenskommissionen.

Bedömare

De personer som bedömer examinandernas yrkesskicklighet ska ha god yrkeskunskap inom det aktuella området. Examenskommissionen och examensarrangören kommer överens om bedömarna i avtalet om anordnande av fristående examen.

Rättelse av bedömning

Examinanderna kan inom lagstadgad tid anhänga om rättelse av bedömning av den examenskommission som ansvarar för den aktuella examen. En skriftlig begäran om rättelse riktas till examenskommissionen. Examenskommissionen kan efter att ha hört bedömarna besluta om en ny bedömning. Det går inte att genom besvär anhänga om ändring av examenskommissionens beslut som gäller rättelse av bedömning.

3.6. Betyg

Examenskommissionen beviljar examensbetyg och betyg för en eller flera avlagda examensdelar. Betyg över deltagande i förberedande utbildning ges av utbildningsanordnaren. Utbildningsstyrelsen har utfärdat direktiv om vilka uppgifter som ska framgå ur betygen.

Betyg för en eller flera examensdelar ges på begäran. Examensbetyget, liksom betyget för en eller flera avlagda examensdelar, undertecknas av en representant för examenskommissionen och en representant för examensarrangören.

En anteckning om avlagd fristående examen i ett av Utbildningsstyrelsen godkänt yrkesbevis är ett intyg över avlagd examen som är jämförbart med ett examensbetyg. Examensarrangören skaffar och undertecknar yrkesbeviset. Yrkesbeviset är avgiftsbelagt för examinanden.

3.7. Utbildning som förbereder för fristående examen

Det går inte att ställa förhandsvillkor om deltagande i utbildning på dem som deltar i fristående examina. Examina avläggs ändå huvudsakligen i samband med förberedande utbildning. Förberedande utbildning ska anordnas i enlighet med examensgrunderna. Utbildningen och examenstillfällena ska planeras utgående från examensdelarna. Den som deltar i utbildning som förbereder för fristående examen ska ges möjlighet att delta i examenstillfällena och avlägga fristående examen som en del av utbildningen.

På studier som leder till de yrkes- och specialyrkesexamina som anges i statsrådets förordning (1033/2011) tillämpas vid indragning av studierätten 11 § 9 punkten i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning (952/2011). När det gäller utbildning som förbereder för en fristående examen ska man också beakta bestämmelserna i 13, 13 a och 16 § i ovan nämnda lag.

3.7.1. Examensspecifika krav på hälsotillståndet i yrkes- och specialyrkesexamina

Syftet med de examensspecifika kraven på hälsotillståndet är att främja säkerheten i yrkes- och specialyrkesexamina, som avläggs som fristående examina, och senare i arbetslivet.

På utbildning som förbereder för en fristående examen tillämpas bestämmelserna om tillgänglighet och om förutsättningarna för antagning som studerande (bestämmelsen i 11 § (952/2011) i lagen om vuxenutbildning om hänvisning till 27, 27 a och 27 b § (951/2011) i lagen om yrkesutbildning). En omständighet i anslutning till sökandens hälsotillstånd eller funktionsförmåga får inte vara ett hinder för antagning av den sökande som studerande. Som studerande kan dock inte antas den som på grund av hälsotillstånd eller funktionsförmåga inte kan genomföra praktiska uppgifter eller inläring i arbetet i anslutning till utbildning som förbereder för en fristående examen, när studierna är förbundna med krav som hänför sig till minderårigas säkerhet eller patient- eller kundsäkerheten eller säkerheten i trafiken.

Detta förutsätter att de säkerhetskrav som hänför sig till studierna inte kan uppfyllas och att hindret inte med rimliga åtgärder kan undanröjas exempelvis med tjänster från studerandevården och studerandehälsovården, med hjälpmedel eller med annat stöd. Om skyddet av en annan persons hälsa och säkerhet eller trafiksäkerheten förutsätter det kan ett hinder för att anta en person som studerande vara att personen i samband med ansökan om rätt att få avlägga yrkesexamen eller specialyrkesexamen undanhållit information om ett tidigare fattat beslut om indragning av studierätt.

Med anledning av det ovan nämnda ska de examensspecifika kraven på hälsotillstånd beaktas vid den personliga tillämpningen i samband med ansökan till en fristående examen och till utbildning som förbereder för en sådan examen och i samband med att den behövliga yrkesskickligheten förvärvas. De examensspecifika kraven på hälsotillstånd ingår i grunderna för de yrkes- och specialyrkesexamina som anges i statsrådets förordning (1033/2011) och som finns inom det humanistiska och pedagogiska området, teknik och kommunikation, naturbruk och miljöområdet samt social-, hälso- och idrottsområdet.

Utbildningsanordnare som ordnar utbildning som förbereder för en fristående examen ska informera (L 952/2011, 13 a §) dem som ansöker om att bli antagna som studerande om de examensspecifika kraven på hälsotillstånd och funktionsförmåga. De sökande ska på begäran ge den som ordnar utbildning som förbereder för en fristående examen de uppgifter om sitt hälsotillstånd som förutsätts för beslut om antagning som studerande samt eventuella uppgifter om ett tidigare beslut om indragning av studierätten. I samband med urvalsförfarandet räcker det med att de sökande själva beskriver sitt hälsotillstånd vid den aktuella tidpunkten. De som ordnar utbildning som förbereder för fristående examen ska vid behov samarbeta med olika utbildningsnivåer eller med myndigheterna när det gäller erhållande och givande av uppgifter som behövs vid antagningen av studerande.

Med tanke på rättsskyddet för dem som ansöker om att bli antagna som studerande är det motiverat att de inte antas till sådan examensförberedande utbildning i vilken ingår praktiska uppgifter eller inläring i arbetet som de på grund av sitt hälsotillstånd eller sin funktionsförmåga inte skulle kunna utföra. Vid antagningen av studerande bör man dock beakta de mångskiftande uppgifter som ingår i yrkena och arbetet. Inom en examen kan det finnas examensdelar med olika krav på hälsotillstånd eller funktionsförmåga, vilket möjliggör individuella lösningar för den studerande under den examensförberedande utbildningen. Utbildningsanordnare som ordnar utbildning som förbereder för en fristående examen ska vid behov i samråd med den studerande och studerandevården utreda den studerandes möjligheter att söka till utbildning som förbereder för någon annan fristående examen.

Om den studerandes hälsotillstånd och funktionsförmåga förändras får detta inte avbryta den studerandes examensförberedande utbildning eller leda till ett ogenomtänkt byte av utbildningsyrke eller -område. De praktiska problem som förändringar i hälsotillstånd och funktionsförmåga förorsakar under examensförberedande utbildning bör man i första hand kunna lösa med lämpliga individuella studiearrangemang och personlig tillämpning.

Studiehandledning, stödåtgärder, handledning i ergonomiska arbetssätt och användning av hjälpmedel är till stöd under den examensförberedande utbildningen. När en studerandes hälsotillstånd och funktionsförmåga förändras är det nödvändigt med samarbete mellan studerandevården, studerandehälsovården och arbetsplatsernas företagshälsovård.

Krav på hälsotillstånd i specialyrkesexamen för massör

När det gäller personens hälsotillstånd eller funktionsförmåga ska man bedöma de begränsningar som eventuella sjukdomar medför och den individuella vårdssituationen i fråga om sjukdomarna.

Följande omständigheter kan utgöra hinder för antagning av en studerande:

- psykiska sjukdomar som förhindrar deltagande i praktiska uppgifter eller inläring i arbetet, såsom en pågående obehandlad psykos eller en svår depression som försämrar funktionsförmågan
- fysiska sjukdomar som begränsar funktionsförmågan i så hög grad att personen inte kan genomföra praktiska uppgifter eller inläring i arbetet, såsom sjukdomar eller funktionsnedsättningar i rörelseorganen samt kroniska eksem
- en sjukdom som överförs via blod och som kan begränsa möjligheten att genomföra praktiska uppgifter eller inläring i arbetet
- missbruk eller beroende av berusningsmedel.

4. Kunnande som ska visas, examensdelar och uppbyggnaden av specialyrkesexamen för massör

4.1. Kunnande som ska visas i specialyrkesexamen för massör

De som har avlagt specialyrkesexamen för massör utför självständigt de mångsidiga arbetsuppgifter som ingår i yrkesområdet, även i krävande verksamhetsmiljöer. De löser problem inom sitt ansvarsområde på ett kreativt sätt och använder sig av sin erfarenhet samt av bred eller specialiserad teoretisk kunskap inom sin bransch. De utvecklar tjänsteprodukter. De utvärderar arbetsprocesserna inom sitt ansvarsområde för att kunna utveckla arbetsmetoderna, kvaliteten på arbetet, effektiviteten och lönsamheten. De leder och övervakar verksamheten och ger andra personer instruktioner i frågor som gäller arbetet, arbetsprestationerna, arbetets kvalitet och säkerheten. De sörjer i arbetsmiljön för att de arbetssätt och tillvägagångssätt som används överensstämmer med principen om hållbar utveckling och etiska principer. De kommunicerar på sitt eget modersmål (finska, svenska eller samiska) och producerar vid behov texter som hänför sig till deras uppgifter. De har sådana kunskaper i andra språk som behövs för att sköta arbetsuppgifterna.

De som har avlagt specialyrkesexamen för massör ansvarar för sitt eget arbete och arbetar på ett säkert sätt med avseende på sig själv, klienten och arbetsmiljön. De kan arbeta som egenföretagare. De följer i sitt arbete de etiska principerna och principerna inom branschen och använder arbetssätt och tillvägagångssätt som överensstämmer med principen om hållbar utveckling. De bedömer sina egna färdigheter och utvecklar sig själva och sitt arbete. De upprätthåller sin yrkesskicklighet och sin förmåga att arbeta. De kommunicerar smidigt med olika människor, även på mångkulturella arbetsplatser.

5. Yrkesskicklighet som krävs i specialyrkesexamen för massör och grunder för bedömningen

Den yrkesskicklighet som krävs i examensgrunderna visas på basis av den av examenskommissionen godkända planen för anordnande av specialyrkesexamen för massör i autentisk verksamhet vid examenstillfällen som ordnas enligt principen om personlig tillämpning. Vid dessa tillfällen visar examinanderna heltäckande den yrkeskompetens som krävs i examensgrunderna.

Vid examenstillfällena visar examinanderna sin förmåga att tillämpa sitt kunnande i varierande situationer och arbetsmiljöer. De visar också sin förmåga att bedöma och lära sig av erfarenheter samt att förbättra och börja använda nya arbetssätt.

Examinandernas yrkesskicklighet bedöms vid examenstillfällen av bedömare som har fått introduktion i bedömningsuppgiften. Examinanderna ska ges möjlighet att också själva bedöma sina prestationer. Bedömarna bedömer och dokumenterar det kunnande som examinanderna visar, och gör detta med avseende på examens krav på yrkesskicklighet, föremål för bedömning och bedömningskriterier. I en god bedömningsprocess ingår också respons till examinanderna. Responsen kan ges till exempel efter att bedömningsförslaget har getts.

Examinanderna kan ges möjlighet att komplettera sina examensprestationer muntligt. Bedömarna antecknar under samtalet sina observationer i en bedömningsblankett. På detta sätt säkerställs att examensprestationerna är heltäckande och bedömningen tillförlitlig. Denna möjlighet kan ges efter att de examensprestationer som krävs i examensdelen har utförts.

Bedömningen i specialyrkesexamen för massör görs separat för varje examensdel genom jämförelse av examinandens yrkesskicklighet med kraven på yrkesskicklighet i den aktuella examensdelen. Ett trepartsorgan ger examenskommissionen ett skriftligt förslag till hur examensdelen ska bedömas efter att examensprestationerna är slutförda enligt examensgrunderna och på ett heltäckande och tillförlitligt sätt. Trepartsorganet består av representanter för arbetsgivare, arbetstagare och lärare.

6. Bilaga Beskrivning av det arbete som utförs av personer som avlagt specialyrkesexamen för massör

6.1. Beskrivning av yrkesområdet

De som har avlagt specialyrkesexamen för massör utför ett arbete som utgör en del av den specialistverksamhet som främjar hälsa, välbefinnande och funktionsförmåga och som utförs i olika enheter inom social-, hälso-, idrotts- och friskvårdsbranschen. Arbetet innebär ansvarsfull medverkan i utveckling av det egna arbetet och yrket. Det omfattar behandling av personer i olika åldrar och med olika hälsotillstånd och funktionsförmåga samt främjande av välbefinnande, hälsa och funktionsförmåga i ett multiprofessionellt arbetsteam.

6.2. Beskrivning av verksamhetsfältet

Personer som avlagt denna specialyrkesexamen arbetar som egenföretagare eller som anställda i olika organisationer inom social-, hälso-, idrotts- och friskvårdsbranschen. De arbetar i privata enheter och organisationer som tillhandahåller vård-, rehabiliterings- och boendetjänster samt i badinrättningar, i motions- och idrottsanläggningar, på klienternas arbetsplatser och i hem.

6.3. Beskrivning av yrkesskickligheten

De som har avlagt specialyrkesexamen för massör har ett arbete som baserar sig på etiskt hållbara principer. Deras arbete är kundorienterat och respektfullt mot människor. I arbetet ligger fokus på professionell och målinriktad växelverkan samt förmåga att bemöta klienter i livssituationer där det behövs massage, behandling och rehabilitering.

De leder ett arbetsteam och andras arbete. Som specialist i massage utvecklar de sitt arbete och sitt yrke samt fungerar som handledare vid inläring i arbetet och som bedömare av massörens yrkesskicklighet.

De har den specialkompetens som de valfria examensdelarna ger och som omfattar främjande av välbefinnande och hälsa, muskelvård för idrottare, smärtbehandling, främjande av rörligheten i leder och behandlingar som främjar lymfflödet. De fungerar som specialister i massage i multiprofessionella specialistnätverk. De som har avlagt denna examen utarbetar för klienter i olika åldrar och med olika hälsotillstånd en heltäckande behandlingsplan som baserar sig på undersökning samt masserar och behandlar olika klienter enligt planen och på ett säkert sätt. De främjar klienternas hälsa, välbefinnande och funktionsförmåga genom att ge dem instruktioner om egenvård. Genom sitt nätverkande i klienternas multiprofessionella specialistnätverk främjar de klientens totala vård och rehabilitering.

De främjar sitt eget och medarbetarnas välbefinnande och säkerhet i arbetet. För att kunna utveckla kvaliteten på arbetet krävs att de har förmåga och vilja till ständig bedömning och utveckling av det egna och arbetsteamets verksamhet samt till intern företagsamhet.

De är intresserade av internationell utveckling inom branschen och deltar i internationell kommunikation och interaktion inom sitt område.

Kraven på yrkesskicklighet i specialyrkesexamen för massör har nivåmässigt fastställts så att en person som har yrkesexamen för massör eller kompetens som motsvarar nivån för

en utbildad massör (eller kunskaper och färdigheter på den nivå som krävs för examen för konditionsskötare, grundexamen inom social- och hälsovårdsbranschen, utbildningsprogrammet eller kompetensområdet för rehabilitering eller någon motsvarande examen inom social- och hälsobranschen) och som dessutom har avlagt fördjupade studier och har tillräcklig med arbetserfarenhet sannolikt klarar specialyrkesexamen för massör. Avlagd specialyrkesexamen för massör ger inte rätt att använda yrkesbeteckningen utbildad massör.